

Profesorul universitar din New Mexico Valceanul Florentin Smarandache este „emigrant la infinit”

Zilele trecute, înainte de plecarea domniei sale în Jamaica, am avut marea onoare de a sta de vorba cu domnul Florentin Smarandache, profesor de matematica la Universitatea New Mexico („University of New Mexico, Gallup”) din Statele Unite. În urma cu o săptămână, pe 10 decembrie, i-am trimis doar un mesaj și i-am urat „La mulți ani!”, cu ocazia zilei de naștere. L-am întrebat și dacă ar fi de acord să ne acorde un interviu. Sincer, la cât de ocupat este, nu ne așteptam să primim vreun răspuns... Surpriza însă a fost cât se poate de plăcută: nu numai că a fost de acord cu acest interviu, dar s-a și bucurat că noi, cativa valceni, am știut data nasterii sale. Recunoscutul scriitor și profesor de matematica Florentin Smarandache s-a născut pe 10 decembrie 1954 în comuna Balcești, județul Valcea. A absolvit Școala Generală din aceeași comună (1961-1969), apoi Liceul Pedagogic (1969-1972) în Craiova, continuând la Rm. Valcea (1972-1974). Și-a luat diploma de învățator și, așa cum era firesc la vremea respectivă, a făcut și stagiul militar cu termen redus (Medgidia, 1974-1975). A urmat apoi Facultatea de Științe, secția informatică, a Universității din Craiova (1975-1979), fiind șef de promoție. A obținut doctoratul în matematică (Teoria Numerelor) la Universitatea de Stat din Chișinău (1995-1997). A participat ca elev și student la olimpiade școlare de matematică, obținând premii și mențiuni locale și naționale (1967-1974) și a condus cercuri de matematică în liceu și la universitate; a participat la Olimpiada studentescă Traian Lalescu, Cluj-Napoca (1977); a participat la diverse sesiuni științifice pentru studenți în Craiova și Iași (1978-1979); a pregătit și selecționat echipa elevilor marocani (Rabat) pentru Olimpiada Internațională de Matematică din Paris (1983).

Domnule profesor, care au fost circumstanțele ce v-au determinat să plecați în afara granițelor?

- Este o poveste lungă...Nu mai este nici un secret faptul că în 1988 am fugit din România comunistă. Adică am fost disident pe vremea lui Ceaușescu. În perioada 1982-1984 am fost profesor cooperant în Maroc, predând matematicile în limba franceză (Lycée Sidi El Hassan Lyoussi din Sefrou). Am revenit în țară, continuându-mi activitatea didactică și am fost profesor, timp de un an, la Liceul „Nicolae Balcescu” din Craiova. În anul 1986 nu am putut obține viza de ieșire din țară pentru a participa la Congresul Internațional al Matematicienilor de la Universitatea din Berkeley (California). Am făcut atunci greva foamei... Imi aduc aminte că am publicat o scrisoare de protest în Notices of the American Mathematical Society (Providence, RI), în care am solicitat libertatea de circulație a oamenilor de știință. De șoarta mea s-a interesat Dr. Olof G. Tandberg, secretar la Academia de Științe din Stockholm, care mi-a telefonat din București. În perioada anilor 1986-1988, Inspectoratul Școlar Județean Dolj nu mi-a mai acordat nici un post de profesor, din motive politice, fiind obligat să supraviețuiesc din meditații. În toamna anului 1988 am obținut cu greutate un pasaport de turist pentru Bulgaria. De aici am trecut în Turcia și am cerut azil politic. Timp de doi ani am fost detinut în lagarele de refugiați politici din Istanbul și Ankara (1988-1990). Am făcut tot felul de munci, din cele mai diferite, până a obține viza de emigrare în America. Am ajuns acolo în primăvara lui 1990. Toate peripețiile și pataniile din lagăr și exil le-am descris pe larg în jurnalele mele publicate.

Povestiti-ne ce a urmat după emigrarea dumneavoastră în Statele Unite.

- Începând cu 1990 și până în 1995 am lucrat ca inginer de software la compania Honeywell din Phoenix (Arizona), specializată în calculatoare. Apoi am fost profesor adjunct de matematică la Pima Community College din Tucson (1995-1997). Din 1997 am fost asistent universitar de matematică la University of New Mexico (Gallup), iar în 2003 am devenit conferențiar universitar. Începând de anul trecut, sunt profesor universitar la această instituție.

Care sunt noutățile, ca să zicem așa, aduse de dumneavoastră în matematică?

- În 1969 am introdus gradul de negare al unei axiome sau teoreme în geometriile care pot fi parțial euclidiene și parțial neeuclidiene; multi – structurile, unde o structură mai slabă conține insule de structuri mai puternice; multi-spațiile (combinații de spații heterogene).

Cred ca si lucrarile mele in teoria numerelor s-au bucurat de o anumita popularitate internationala, deoarece matematicieni romani, cat si straini (din SUA, Canada, Japonia, Brazilia, Franta, China, Banglades, Italia, Bulgaria, Spania, Suedia, Australia, Rusia, Cehia, Olanda, Chile, India, Ungaria) au scris 29 carti si cateva sute de articole, note si probleme propuse despre aceste notiuni (n.r.: in 1997, la Universitatea din Craiova, s-a organizat Prima Conferinta Internationala asupra Notiunilor de tip Smarandache in Teoria Numerelor, cu participarea unor cercetatori din tara, dar si din Suedia, Franta, Rusia, si Spania). n Oricum, preocuparile dumneavoastra acopera o arie foarte larga de domenii, iar matematica este doar una dintre acestea. Aveti foarte multe carti (romane, poezii), tratate de sociologie, filozofie, fizica si psihologie... - Din 1970 am inceput colaborarea la revista scolii, Nazuinte, apoi la alte periodice romanesti si straine (vreo 50 stiintifice si peste 100 literare). Mi-am tradus o parte din lucrari in franceza si engleza, iar altele au fost traduse in spaniola, portugheza, italiana, esperanto, rusa, sarba, japoneza si araba. Am avut diverse colaborari cu poeme si piese de teatru la 42 de antologii romanesti, franceze, italiene, americane, indiene si coreene. Din anul 2002, impreuna cu Dr. Jean Dezert de la Office National de Recherches Aeronautiques din Paris, m-am ocupat de fuziunea informatiei, extinzand Teoria Dempster-Shafer la o noua teorie de fuzionare a informatiei plauzibile si paradoxiste (numita Teoria Dezert-Smarandache). In 2004 am creat un algoritm de Unificare a Teoriilor si Regulilor de Fuziune. Practic, in fizica am introdus paradoxuri cuantice si am emis ipoteza ca nu exista nici o bariera a vitezei in univers, ipoteza controversata in lumea stiintifica. In filozofie am introdus conceptul de „neutrosomie”, ca o generalizare a dialecticii lui Hegel, care sta la baza cercetarilor sale in matematica si economie.

Ma insel sau dumneavoastra sunteti principalul promotor al miscarii literare intitulata „paradoxism”?

- Voiam sa va vorbesc si despre acest lucru... In 1980, in literatura si arta am fondat acest curent de avangarda numit paradoxism, ca un protest impotriva totalitarismului, curent care acum are foarte multi adepti in lume. Acesta consta in folosirea excesiva in creatii a contradictiilor, antitezelor, antinomiilor, oximoronilor, paradoxurilor. Am introdus experimente literare in drama mea „Patria de Animale”, unde nu exista nici un dialog, iar in „O lume intoarsa pe dos”, scenele sunt permutate, dand nastere la un miliard de miliarde de piese de teatru distincte (n.r.: piesele lui s-au jucat in Romania, Germania (la Karlsruhe) si Maroc (la Casablanca, unde Patria de Animale a obtinut Premiul Special al Juriului International).

Puteti aminti numai cateva dintre poemele si romanele scrise de dumneavoastra?

- Toate imi sunt foarte dragi, dar unele in mod deosebit... Dintre volumele de poeme as aminti: „Distihuri paradoxiste”, „Formule pentru spirit”, „Cantece de mahala”, „Emigrant la infinit” si „Exist impotriva mea”. Dintre romane, cel intitulat paradoxal „NonRoman”, „Frate cu meridianele si paralelele”, „India Magica”, „Belfer in Africa” si „Mama vitrega Rusia”. (n.r.: la bibliotecile de la Arizona State University (Tempe) si University of Texas (Austin) sunt depozitate manuscrise, reviste, carti, fotografii, casete, videocasete, privind activitatea creativa a profesorului nascut in Valcea, in doua colectii speciale, numite „The Florentin Smarandache Papers”).

Va multumesc!

Nu putem sa nu amintim in incheiere faptul ca profesorul Florentin Smarandache a vizitat peste 33 de tari, invitat fiind la diferite conferinte internationale, a obtinut aproape 20 de premii literare, a colaborat cu aproape 100 de societati de stiinte si reviste internationale, a conferentiat la diverse universitati, a publicat peste 75 de carti si peste 150 de articole si note stiintifice.

Mihaela Musca, Viata Vâlcea, Rm. Vâlcea, 7 ianuarie 2010.